

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 651/2014”, określa kategorie pomocy publicznej, która może być udzielana przedsiębiorcom na przedsięwzięcia realizowane w ramach inwestycji B2.2.2 „Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne”, objętej wsparciem ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Przeznaczenie, warunki i tryb udzielania tej pomocy zostały określone w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 16 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy *de minimis* lub pomocy publicznej na przedsięwzięcia realizowane w ramach inwestycji B2.2.2 „Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne” objętej wsparciem ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. U. poz. 2863, z późn. zm.), zwanego dalej: „rozporządzeniem MRiT”.

Z uwagi na fakt, że z dniem 1 lipca 2023 r. weszło w życie rozporządzenie Komisji (UE) 2023/1315 z dnia 23 czerwca 2023 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 651/2014 uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz rozporządzenie (UE) 2022/2473 uznające niektóre kategorie pomocy udzielanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 167 z 30.06.2023, str. 1), w którym wprowadzono m.in. zmiany w przepisach rozporządzenia nr 651/2014, na które powołuje się powyższe rozporządzenia MRiT, zmiany wymagają przepisy odnoszące się do kategorii pomocy m.in. w kwestii rozszerzenia zakresu wsparcia stanowiącego pomoc publiczną o nowe rodzaje pomocy (m.in. pomoc na magazynowanie energii, propagowanie wodoru odnawialnego) oraz wprowadzenie nowych warunków dopuszczalności pomocy objętej rozporządzeniem MRiT. Nowelizacja rozporządzenia nr 651/2014 wiąże się z koniecznością dostosowania do niego przepisów obowiązującego rozporządzenia MRiT. W związku z powyższym konieczna jest nowelizacja rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii, która zapewni jego zgodność z rozporządzeniem nr 651/2014.

W § 1 pkt 1 projektowane rozporządzenie wprowadza zmianę do słowniczka pojęć użytych w rozporządzeniu MRiT. Na podstawie projektowanego rozporządzenia dodane

zostają następujące definicje: wodoru odnawialnego, magazynowania energii elektrycznej oraz magazynowania energii cieplnej.

§ 1 pkt 2 lit. a projektowanego rozporządzenia wprowadza zmiany do § 3 pkt 2 lit. a rozporządzenia MRiT poprzez odniesienie do zmienionej w rozporządzeniu nr 651/2014 kategorii pomocy, która może być udzielane na podstawie art. 41 tego rozporządzenia. W związku z tym § 1 pkt 4 projektowanego rozporządzenia zmienia również brzmienie pkt 2 w § 7 rozporządzenia MRiT. Pomoc na podstawie art. 41 rozporządzenia nr 651/2014 może być udzielana na projekty w zakresie:

- 1) produkcji lub magazynowania energii elektrycznej lub magazynowania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych;
- 2) produkcji lub magazynowania biopaliw, biopłynów, biogazu, w tym biometanu, i paliw z biomasy;
- 3) produkcji, przesyłu, dystrybucji lub magazynowania odnawialnego wodoru;
- 4) wysokosprawnych jednostek kogeneracji, w tym w zakresie magazynowania energii elektrycznej i magazynowania energii cieplnej bezpośrednio połączonych z wysokosprawną kogeneracją opartą na odnawialnych źródłach energii.

§ 1 pkt 2 lit. b projektowanego rozporządzenia wprowadza zmiany do § 3 pkt 3 rozporządzenia MRiT poprzez odniesienie do zmienionej w rozporządzeniu nr 651/2014 kategorii pomocy, która może być udzielane na podstawie art. 49 tego rozporządzenia.

§ 1 pkt 3 projektowanego rozporządzenia zaktualizowano wyłączenia stosowania pomocy publicznej wynikające z rozporządzenia nr 651/2014.

§ 1 pkt 5 projektowanego rozporządzenia wprowadza zmiany do § 8 ust. 3 i 4 rozporządzenia MRiT przez określenie szczegółowych warunków jakie musi spełniać przedsięwzięcie kwalifikujące się do objęcia wsparciem na podstawie poszczególnych kategorii pomocy, o których mowa w art. 41 i art. 48 rozporządzenia nr 651. Jednocześnie w związku ze zmianą warunków dopuszczalności pomocy udzielanej na podstawie art. 41 rozporządzenia nr 651/2014, w projektowanym rozporządzeniu w § 8 dodano również ust. 3a określając w nim warunki dopuszczalności odnoszące się do pomocy na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, wodoru odnawialnego oraz wysokosprawnej kogeneracji związane z możliwością przyznania pomocy inwestycyjnej wyłącznie na moce nowo zainstalowane lub odnowione oraz związane z kwotą pomocy, która powinna być niezależna od wydajności.

§ 1 pkt 6 projektowanego rozporządzenia wprowadza również zmiany do § 9 rozporządzenia MRiT regulującego kwestie związane z kwalifikowalnością kosztów, co związane jest ze zmianą brzmienia art. 46, art. 48 i art. 49 rozporządzenia nr 651/2014. W przypadku pomocy na badania i usługi doradcze w zakresie ochrony środowiska i kwestii energetycznych projektowane rozporządzenie wprowadza nowy warunek dotyczący przeznaczenia tej pomocy, którą przyznaje się niezależnie od tego czy po przeprowadzeniu badania lub skorzystaniu z usługi doradczej nastąpi inwestycja kwalifikująca się do objęcia pomocą.

§ 1 pkt 7 projektowanego rozporządzenia zmienia § 10 rozporządzenia MRiT i tym samym wprowadza nowe regulacje dotyczące dopuszczalnych progów intensywności pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, wodoru odnawialnego i wysokosprawnej kogeneracji, efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy oraz infrastrukturę energetyczną. W wyniku nowelizacji rozporządzenia nr 651/2014 Komisja Europejska określając intensywność pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, wodoru odnawialnego i wysokosprawnej kogeneracji uchyliła możliwość przyznawania bonusów w przypadku inwestycji prowadzonych na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. a TFUE oraz 107 ust. 3 lit. c TFUE zwiększających intensywność pomocy odpowiednio o 5 oraz 15 punktów procentowych.

Zmiana warunku dotyczącego zwiększenia intensywności w § 10 ust. 2 rozporządzenia MRiT wprowadza również możliwość określenia intensywności pomocy w wysokości 100 % kosztów kwalifikowalnych w przypadku, gdy pomoc jest przyznawana w drodze procedury zgodnej z zasadami konkurencji, która oprócz warunków, określonych w art. 2 pkt 38 rozporządzenia nr 651/2014 spełnia warunki określone w art. 41 ust. 10 rozporządzenia nr 651/2014.

§ 1 pkt 8 projektowanego rozporządzenia zmienia § 11 rozporządzenia MRiT odwołując się do znowelizowanych przepisów rozporządzenia nr 651/2014 z zakresu obliczania intensywności oraz wartości pomocy publicznej i kosztów kwalifikowalnych.

Projektowane rozporządzenie nie wprowadza dodatkowych wymogów dla wnioskodawców i beneficjentów, a jedynie reguluje warunki przyznawania wsparcia ze środków publicznych na projekty przez nie realizowane.

W projekcie rozporządzenia nie przewidziano regulacji przejściowych. W ramach inwestycji B2.2.2 „Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne” objętej wsparciem ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (zwanej dalej „B2.2.2”), pomoc oparta na dotychczasowych przepisach rozporządzenia nr 651/2014 zachowa jeszcze aktualność przez okres 6 miesięcy od dnia publikacji nowelizacji rozporządzenia nr 651/2014 w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, a zatem do dnia 31 grudnia 2023 r. W efekcie, zdecydowana większość pomocy udzielana w ramach B2.2.2 nie zostanie wstrzymana, lecz będzie mogła korzystać z okresu przejściowego. 19 września 2023 r. został uruchomiony nabór w części wsparcia przedinwestycyjnego B2.2.2, który będzie trwał do dnia 31 grudnia 2023 r. lub do osiągnięcia wskaźników inwestycji. Wejście w życie rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie MRiT nie rzutuje na sytuację podmiotów wnioskujących w części wsparcia przedinwestycyjnego B2.2.2, gdzie przewidzianymi do zastosowania trybami udzielania pomocy publicznej jest pomoc dla klastrów innowacyjnych, zgodnie z art. 27 rozporządzenia 651/2014 lub pomoc na badania środowiska zgodnie z art. 49 rozporządzenia 651/2014. W IV kwartale 2023 r. planowane jest ogłoszenie naborów w części inwestycyjnej B2.2.2. Wnioski o objęcie przedsięwzięcia wsparciem w ramach B2.2.2 będą systematycznie oceniane, zaś dniem udzielenia pomocy jest dzień podpisania umowy o objęcie przedsięwzięcia wsparciem. Natomiast nie ulega wątpliwości, że wcześniejsze wejście w życie rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie MRiT jest korzystne dla obiorców pomocy udzielanej na podstawie rozporządzenia MRiT w ramach części inwestycyjnej B2.2.2, ponieważ nowelizacja rozporządzenia rozszerza zakres wsparcia, o które może się ubiegać przedsiębiorca na jego podstawie.

Ponadto w § 2 projektu rozporządzenia określono, iż rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia z uwagi na konieczność niezwłocznego i sprawnego wdrożenia zmian przyjętych w wyniku nowelizacji rozporządzenia nr 651/2014 oraz na konieczność zapoznania się z nimi wnioskodawców i beneficjentów, którzy oczekują na możliwość skorzystania ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Dzięki temu Ministerstwo Rozwoju i Technologii będzie mogło zaktualizować procedury naboru wniosków dla komponentu inwestycyjnego, który jest zaplanowany w IV kwartale 2023 r. Powyższe nie będzie stało w sprzeczności z zasadami demokratycznego państwa prawnego, ponieważ przemawia za tym ważny interes państwa, który w demokratycznym państwie prawa przejawia się m.in. przez ważny interes jego obywateli.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie nakłada na podmioty objęte jego oddziaływaniem dodatkowych obowiązków, a jedynie reguluje warunki przyznawania wsparcia ze środków publicznych na projekty przez nie realizowane.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej w tym zakresie.

Projekt rozporządzenia nie wymaga notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 702). Projekt rozporządzenia jest zgodny z obowiązującymi regulacjami Unii Europejskiej w tym zakresie. Zgodnie z art. 11 lit. a rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.) konieczne będzie przekazanie Komisji Europejskiej, w terminie 20 dni roboczych od dnia wejścia w życie projektowanego rozporządzenia, aktualizacji skróconych informacji na temat rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii stanowiącego program pomocowy.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.